کورنۍ تاوتریخوالی

زموږ په ټولنه کې د کورنیو او افرادو ملاتړ کول ترڅو خوندي پاتې شي

کورنۍ تاوتریخوالی څه شی دی؟

کورنۍ تاوتریخوالی یا کورنی تشدد هغه وخت وي چې یو څوک د ناوړه او ځورونکي چلند څخه کار اخلي تر څو په کورنۍ یا اړیکه کې پر بل کس واکمن شي او هغه تر خپل کنټرول لاندې راولي. ځینې وختونه، تاوتریخوالی او کنټرول کوونکی چلند له یو څخه ډیرو ډولونو ته رسیږي، یا ممکن داسې نه ښکاري چې دلته لیست شوي هیڅ کټګورۍ کې مناسب وي. اصلي فکتور دا دی چې آیا ملګری یا د کورنۍ غړی د مجرمینو د چلند له امله کنټرول، ویره یا ناامنه احساس کوي. د وخت په تیریدو سره د کورنۍ تاوتریخوالی ډیریږي ځکه چې د تاوتریخوالي کچه لوړیږي.

په آسټرالیا کې، دا د قانون خلاف ده چې ستاسو د کورنۍ کوم غړی، په شمول ستاسو د ملګري، ماشومانو، خویندو او وروڼو یا خسرانو، تاسو ته زیان ورسوي یا کنټرول کړي.

څوک د کورني تاوتریخوالي څخه اغېزمن کېږي؟

کورنۍ تاوتریخوالی د عمر، جنس او جنسي خوښې پرته په هره ټولنه کې خلک اغیزمن کوي. ماشومان هم د کورنۍ تاوتریخوالي څخه اغیزمن کیږي، حتی که تاوتریخوالی د دوی په وړاندې نه وي، که چیرې دوی د چلند یا د هغې اغیزو سره مخ شي، لکه یو ځوریدلی مور او پلار، ټپي شوی کس یا زیانمن شوی ملکیت. که یو ماشوم د ځورونکي یا ناوړه چلند شاهد وي، یا د دې چلند له اغېزو سره مخ شي، نو هغه ماشوم په خپل حق کې د کورني تاوتریخوالي قرباني بلل کېږي.

کورنۍ تاوتریخوالی په هغو کسانو چې په مستقیم ډول د ناوړه ګټه اخیستنې څخه اغیزمن شوي او په هغو کسانو چې د تاوتریخوالي شاهدان دي، د پام وړ رواني، احساساتي او فزیکي اغیزې لري. له همدې امله دا مهمه ده چې د کورنۍ تاوتریخوالي قربانیان وهڅول شي چې مرسته وغواړي.

د کورنۍ تاوتریخوالي ډولونه

- ***فزیکي ناوړه ګټه اخیستنه*** ډیری بڼې لري لکه وهل، ټیل وهل، د شیانو غورځول، د وسلو کارول، ډارول یا د یو چا مخه نیول. چا ته اجازه نه ورکول چې درملو یا خواړو ته لاسرسی ولري.
- ***لفظي ناوړه ګټه اخیستنه*** کې ځورونه یا ګواښونه، دوامداره نیوکه او سپکاوی، سپکاوی او بد ویل یا د ماشومانو په وړاندې سپکاوی شامل دي.
- ***جنسي ناوړه ګټه اخیستنه*** کېدای شي د یو کس د خپلې خوښې خلاف جنسي اړیکې ته اړ ایستل، هغه کس ته جنسي عملونه کول چې دوی ورسره نارامه وي یا هغه جامې اغوستل چې دوی یې نه غواړي واغوندي شامل وي.
- ***جبري کنټرول*** د تاوتریخوالي یوه بڼه ده چې پکې د بل کس د کنټرول یا چلولو لپاره پرله پسې کنټرولوونکي او فریب ورکوونکي چلندونه کارول کېږي.
  پدې کې کېدای شي دا کړنې شاملې وي: له ملګرو او کورنۍ څخه د کس جلا کول، ګېسلایټ کول (د حقیقت په اړه شک پیدا کول)، د ماشومانو یا کورنیو حیواناتو ګواښل، د مالي چارو څارنه او کنټرول، یا دا کنټرولول چې څه اغوندئ او څه ووایاست.
- ***مالي ناوړه ګټه اخیستنه*** کې پیسو او بانکي حسابونو ته د لاسرسي کنټرول، د هغه کس هڅول چې هغه پورونه لاسلیک کړي چې دوی ورسره موافق نه وو، د هرې پیرود په اړه پوښتنې کول، د ګډو پیسو قمار کول او پورونه اخیستل شامل دي.
- ***روحاني یا مذهبي ناوړه ګټه اخیستنه*** کېدای شي هغه کس ته د خپل مذهبي عقیدې د عملي کولو اجازه نه ورکول یا هغه کس مجبورول چې هغه مذهب تعقیب کړي چې دوی یې نه غواړي شامل وي.
- *د ټولنیزو رسنیو پر بنسټ ناوړه ګټه اخیستنه* په ټولنیزو رسنیو پلیټ فارمونو (لکه انسټاګرام یا فیسبوک) کې د ملګري تعقیبول، د ملګري په پروفایل کې څه دي او دوی له چا سره اړیکه نیولی شي کنټرولول شامل دي.
- ***د زیږون جبر*** یا هر هغه قصدي هڅه چې د یوې ښځې (یا هر هغه کس چې د ښځینه زیږون وړتیا لري) د زیږون انتخابونه تنظیم کړي یا د هغې د زیږون خپلواکۍ کې مداخله وکړي. پدې کې ممکن د یو کس د ملګري یا د کورنۍ د غړي لخوا د امیندوارۍ مخنیوی یا هڅونه شامل وي، پرته له دې چې د هغه کس خوښه وي.

ته پوهيږي چې؟

- په هرو څلورو ښځو کې يوه يې د تاوتريخوالي، احساساتي ناوړه ګټه اخيستنې يا د نږدې ملګري يا د کورنۍ د غړي لخوا اقتصادي ناوړه ګټه اخيستنه
- کورنۍ تاوتريخوالی د بې کوره کيدو اصلي لامل دی ښځې او ماشومان
- په آسټرالیا کې هره اونۍ له يوې څخه ډيرې ښځې وژل کيږي
- کورنۍ تاوتريخوالی
- د سروې شوې LGBTIQA+ ټولنو 60.7% تجربه درلوده د خپل ژوند په اوږدو کې د يو نږدې ملګري لخوا تاوتريخوالی
- په هرو 18 نارينه وو کې يو يې د فزيکي او/يا جنسي تاوتريخوالي سره مخ شوی و د 15 کلنۍ راهيسې اوسنی يا پخوانی ملګری چې يوځای ژوند کوي

چيرته ملاتړ ترلاسه کړئ

که تاسو، يا څوک چې تاسو يې پيژنئ، د کورنۍ تاوتريخوالي څخه اغيزمن شوي ياست، لاندې سازمانونه کولی شي مرسته وکړي.

- 1800RESPECT، 7/24 د 1800 737 732 ته زنګ ووهئ يا د درملو يا خواړو ته د لاسرسي لپاره د يو چا سره 1800respect.org.au ته مراجعه وکړئ.
- خوندي ګامونه (ويکتوريا)، 7/24 تليفون 1800 015 188 يا safesteps.org.au ته مراجعه وکړئ
- مينز لاين آسټرالیا، 7/24 1300 78 99 78 ته زنګ ووهئ يا mensline.org.au ته مراجعه وکړئ
- د جنسي تيرې د بحران کرښه (ويکتوريا) 1800 806 292 ته زنګ ووهئ يا sacl.com.au ته مراجعه وکړئ
- د Rainbow Door (ويکتوريا) 1800 729 367 ته زنګ ووهئ يا rainbowdoor.org.au ته مراجعه وکړئ
- د Orange Door(ويکتوريا) orangedoor.vic.gov.au ته مراجعه وکړئ
- د ماشومانو د مرستې کرښه 1800 55 1800
- د کورنۍ تاوتريخوالي پر وړاندې د ان ټچ څو کلتوري مرکز https://intouch.org.au/
- د جنسي تيرې پر وړاندې د جنوب ختيځ مرکز او کورنۍ تاوتريخوالی (SECASA)؛ https://secasa.org.au/
- د ساعتونو وروسته د ماشومانو د ساتنې د بحران کرښه 131278
- د اليزابت مورګان کور د اصلي اوسيدونکو ښځو خدمت https://www.emhaws.org.au/

دلته د مرستې غوښتلو لپاره د يو چا د ملاتړ لپاره ځينې لارې دي

- باور پرې وکړئ او د هغوی وېرې جدي ونيسئ. دا مهمه ده چې تاسو د هغه کس يا خلکو په اړه څه فکر کوئ چې دوی ته يې زيان رسولی دی.
- پرته له مداخلې يا قضاوت کولو څخه واورئ
- هيڅکله هغه کس چې د تاوتريخوالي سره مخ دی مه ملامت وی او د هغه چا لپاره بهانه مه کوئ چې دوی ته يې زيان رسولی دی.
- پوه شئ چې دوی ممکن چمتو نه وي يا ممکن د وتلو لپاره خوندي نه وي. هڅه مه کوئ چې دوی هغه څه ته اړ کړئ چې تاسو يې غوره ګڼئ
- په عملي لارو چارو کې مرسته، د ترانسپورت، ملاقاتونو، د ماشومانو پاملرنې، يا د تګ ځای په اړه

که تاسو د کورنۍ تاوتريخوالي څخه اغيزمن شوي ياست، نو دا مهمه ده چې پوه شئ چې تاسو يوازې نه ياست. که تاسو ناامنه احساس کوئ
او همدا اوس مرستې ته اړتيا لرئ، 000 ته زنګ ووهئ (دري ځله صفر).